

Byla C-508/22

Prašymo priimti prejudicinį sprendimą santrauka pagal Teisingumo Teismo procedūros reglamento 98 straipsnio 1 dalį

Gavimo data:

2022 m. liepos 27 d.

Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas:

Curtea de Apel Braşov (Brašovo apeliacinis teismas, Rumunija)

Nutarties dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą priėmimo data:

2022 m. birželio 22 d.

Pareiškėjai:

KL

PO

Atsakovė:

Administrația Județeană a Finanțelor Publice Braşov (Brašovo viešųjų finansų rajono administracija, Rumunija)

Pagrindinės bylos dalykas

Pareiškėjos AX pateiktas ir vėliau jos įpėdinių KL ir PO tęstas prašymas peržiūrėti 2022 m. balandžio 5 d. *Curtea de Apel Braşov* (Brašovo apeliacinis teismas, Rumunija) sprendimą.

Prašymo priimti prejudicinį sprendimą dalykas ir teisinis pagrindas

Remiantis SESV 267 straipsniu, prašoma išaiškinti SESV 110 straipsnį.

Prejudiciniai klausimai

Ar Europos Sąjungos teisė (SESV 110 straipsnis) gali būti aiškinama taip, kad pagal ją draudžiamo mokesčio suma yra įskaičiuota į transporto priemonės vertę ir

gali būti perleista tretiesiems asmenims (transporto priemonės įgijėjams) kartu su nuosavybės teise į šią transporto priemonę?

Ar pagal SESV 110 [straipsnio] aiškinimą draudžiama tokia nacionalinės teisės nuostata, kaip įtvirtinta OUG Nr. 52/2017 1 straipsnyje, pagal kurią numatyta, kad Sąjungos teisės draudžiamas mokestis gali būti gražinamas tik jį sumokėjusiam mokesčių mokėtojui, o ne vėlesniems transporto priemonės, už kurią sumokėtas mokestis, įgijėjams, jeigu mokestis nebuvo gražintas jį sumokėjusiam asmeniui?

Sąjungos teisės nuostatos ir jurisprudencija, kuriomis remiamasi

SESV 110 straipsnis

2011 m. balandžio 7 d. Sprendimo *Tatu* (C-402/09) 40 punktas.

Nacionalinės nuostatos, kuriomis remiamasi

Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 52/2017 din 4 august 2017 privind restituirea sumelor reprezentând taxa specială pentru autoturisme și autovehicule, taxa pe poluare pentru autovehicule, taxa pentru emisiile poluante provenite de la autovehicule și timbrul de mediu pentru autovehicule (2017 m. rugpjūčio 4 d. Skubusis vyriausybės potvarkis Nr. 52/2017 dėl sumų, susijusių su specialiuoju lengvųjų automobilių ir motorinių transporto priemonių mokesčiu, motorinių transporto priemonių taršos mokesčiu, motorinėms transporto priemonėms taikomu mokesčiu už išmetamus teršalus ir motorinėms transporto priemonėms taikomu aplinkos mokesčiu, gražinimo, toliau – OUG Nr. 52/2017) 1 straipsnio 1 dalis:

„1. Mokesčių mokėtojai, kurie sumokėjo specialųjį lengvųjų automobilių ir motorinių transporto priemonių mokestį, nurodytą Įstatymo Nr. 571/2003, kuriuo nustatomas mokesčių kodeksas, su vėlesniais pakeitimais ir papildymais, 214¹–214³ straipsniuose potvarkyje Nr. 50/2008 dėl motorinių transporto priemonių taršos mokesčio įvedimo, patvirtintame Įstatymu Nr. 140/2011, motorinėms transporto priemonėms taikomą mokestį už išmetamus teršalus, numatytą Įstatyme Nr. 9/2012, kuriuo nustatomas motorinėms transporto priemonėms taikomas mokestis už išmetamus teršalus, su vėlesniais pakeitimais ir papildymais, taip pat motorinėms transporto priemonėms taikomą aplinkos mokestį, numatytą [OUG] Nr. 9/2013 dėl motorinėms transporto priemonėms taikomo aplinkos mokesčio, patvirtintame, iš dalies pakeistame ir papildytame Įstatymu Nr. 37/2014, su vėlesniais pakeitimais ir papildymais, ir kurie nepasinaudojo teise susigrąžinti mokesčius iki šio skubiojo vyriausybės potvarkio įsigaliojimo, gali prašyti juos grąžinti su palūkanomis už laikotarpį nuo mokesčių surinkimo iki jų grąžinimo dienos, pateikdami prašymą kompetentingai centrinei mokesčių institucijai. Palūkanų norma yra nustatyta Įstatymo Nr. 207/2015 dėl Mokesčių procedūros kodekso, su vėlesniais pakeitimais ir papildymais, 174 straipsnio 5 dalyje.“

Trumpas faktinių aplinkybių ir proceso pagrindinėje byloje aprašymas

- 1 2008 m. kovo 3 d. *SC Zilex Corn SRL* lizingo būdu įsigijo 2007 m. pagamintą Toyota markės lengvąjį automobilį.
- 2 Už automobilio registraciją lizingo bendrovė *BCR Leasing IFN SA* sumokėjo į valstybės biudžetą 5 359,86 Rumunijos lėjų (RON) specialųjį mokestį ir 1 018,37 RON PVM, kurį pastarajai vėliau sumokėjo *SC Zilex Corn SRL*.
- 3 Nuosavybės teisė į automobilį buvo perleista bendrovei *SC Zaral SRL*, 2012 m. lapkričio 12 d. ją įregistravus šios bendrovės vardu, o AX nuosavybės teisę į automobilį įgijo 2016 m. gegužės 16 d.
- 4 2018 m. rugpjūčio 28 d. *Administrația Județeană a Finanțelor Publice Brașov* (Brașovo viešųjų finansų rajono administracija) užregistruotu prašymu AX prašė grąžinti 6 378,23 RON dydžio specialųjį registracijos mokestį, sumokėtą už minėto automobilio registraciją.
- 5 2019 m. kovo 5 d. sprendimu AX pateiktas prašymas buvo atmestas, nes jį pateikė kitas, ne mokestį sumokėjęs, asmuo, o 2019 m. liepos 29 d. sprendimu buvo atmestas skundas dėl kovo 5 d. sprendimo.
- 6 2020 m. vasario 7 d. *Tribunalul Brașov* (Brașovo teismas, Rumunija) įregistruotu ieškiniu pareikštu *Administrația Județeană a Finanțelor Publice Brașov* (Brașovo viešųjų finansų rajono administracija), ieškovai AX ir YC prašė panaikinti pastarosios 2019 m. kovo 5 d. ir liepos 29 d. sprendimus ir įpareigoti ją priimti sprendimą grąžinti mokestį ir sumokėti palūkanas pagal ieškovų 2018 m. rugpjūčio 28 d. prašymą.
- 7 2020 m. gruodžio 23 d. sprendimu *Tribunalul Brașov* (Brașovo teismas) pripažino pagrįstu prieštaravimą, kad ieškovė YC neturi teisės pareikšti ieškinį ir, kiek tai susiję su AX, atmetė ieškinį, konstatavęs, kad pastaroji neturi teisės susigrąžinti mokesčio, nes pagal OUG Nr. 52/2017 1 straipsnio 1, 2 ir 5 dalių nuostatas tokią teisę turi tik mokesčio mokėtojas, o ne paskesni įgijėjai.
- 8 AX dėl šio sprendimo pateikė apeliacinį skundą *Curtea de Apel Brașov* (Brașovo apeliacinis teismas), grįsdama tuo, kad jis prieštarauja Sąjungos teisei. Grįsdama savo apeliacinį skundą AX nurodė, kad pagal 2011 m. balandžio 7 d. Sprendimo *Tatu* (C-402/09) 40 punktą registracijos mokesčio suma būtų įtraukta į transporto priemonės vertę, todėl jos rinkos vertė apimtų mokesčio sumos likutį, apskaičiuotą procentais nuo pradinės vertės, atsižvelgiant į šios transporto priemonės nusidėvėjimą.
- 9 2022 m. balandžio 5 d. *Curtea de Apel Brașov* (Brașovo apeliacinis teismas) atmetė apeliacinį skundą, motyvuodamas tuo, kad AX neįrodė, jog tą dieną, kai *SC Zaral SRL* perleido nuosavybės teisę į automobilį, buvo perleista ir reikalavimo teisė į 6 370,23 RON sumą, kurią *SC Zilex Corn SRL* sumokėjo kaip mokestį už išmetamus teršalus.

- 10 Dėl 2022 m. balandžio 5 d. galutinio sprendimo AX prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui *Curtea de Apel Braşov* (Braşovo apeliacinis teismas) pateikė prašymą atnaujinti bylą; juo prašo pakeisti skundžiamą sprendimą, iš naujo išnagrinėti apeliacinį skundą ir kartu pateikti Teisingumo Teismui prašymą priimti prejudicinį sprendimą.

Svarbiausi šalių argumentai pagrindinėje byloje

- 11 AX teigė, kad sprendimas atmesti apeliacinį skundą priimtas pažeidžiant Sąjungos teisės viršenybės principą ir yra grindžiamas apeliacinės instancijos teismo klaidingu SESV 110 straipsnio aiškinimu, prieštaraujančiu Teisingumo Teismo jurisprudencijai. Šiuo klausimu ji nurodė sprendimus *Amministrazione delle Finanze dello Stato / San Giorgio* (199/82) ir *Comateb ir kiti / Directeur général des douanes et droits indirects* (C-192/95–C-218/95).
- 12 AX teigimu, nacionaliniai teismai turėtų nustatyti, ar verslininkas visiškai ar iš dalies perdavė kitiems asmenims Sąjungos teisės aktais draudžiamą mokestį. Teisingumo Teismo sprendimo byloje *Tatu* C-402/09 40 punkte Teisingumo Teismas nusprendė, kad nuo registracijos mokesčio sumokėjimo valstybėje narėje momento, transporto priemonės vertė apima šio mokesčio sumą, todėl vėliau ji perduodama kartu su nuosavybės teise į transporto priemonę.
- 13 *Administrația Județeană a Finanțelor Publice Braşov* (Braşovo viešųjų finansų rajono administracija) prieštarauja kreipimuisi į Teisingumo Teismą.

Prašymo priimti prejudicinį sprendimą motyvų santrauka

- 14 *Curtea de Apel Braşov* (Braşovo apeliacinis teismas) nagrinėja bylą kaip paskutinės instancijos teismas, nagrinėdamas ypatingą skundą dėl bylos atnaujinimo, kaip tai suprantama pagal Įstatymo Nr. 554/2004 21 straipsnio 1 dalį, pagal kurią galutinių sprendimų priėmimas pažeidžiant Europos Sąjungos teisės viršenybės principą yra pagrindas peržiūrėti bylą.
- 15 Vertindamas OUG Nr. 52/2017 nuostatas prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas pažymi, pirma, kad iš jo preambulės matyti, jog jis priimtas paskelbus 2016 m. birželio 9 d. Sprendimą *Budişan* (C-586/14, EU:C:2016:421), 2016 m. birželio 30 d. Sprendimą *Câmpean* (C-200/14, EU:C:2016:494) ir 2016 m. birželio 30 d. Sprendimą *Ciup* (C-288/14, nepaskelbtas Rink., EU:C:2016:495); juose Teisingumo Teismas nusprendė, kad Rumunijos nustatyti keli motorinėms transporto priemonėms taikomi taršos mokesčiai, įskaitant šioje byloje nagrinėjamą mokestį, prieštarauja Sąjungos teisės nuostatoms, visų pirma SESV 110 straipsniui.
- 16 Antra, jis pabrėžia, kad iš potvarkio 1 straipsnio formuluotės matyti, jog Rumunijos valstybė pripažino teisę susigrąžinti mokestį tik jį sumokėjusiam apmokestinamajam asmeniui, nors neabejotina, kad per 11 metų nuo pirmojo

Sajungos teisei prieštaraujančio mokesčio įvedimo 2006 m. iki 2017 m., kai buvo priimtas potvarkis, transporto priemonės buvo perleistos, todėl jos nebėra mokesčių sumokėjusio mokesčių mokėtojo nuosavybė, o nepripažinus reikalavimo teisės į įmoką perleidimo dabartinio savininko naudai, susigrąžinti mokesčio neįmanoma.

- 17 Iš Teisingumo Teismo sprendimo *Tatu* (C-402/2009) galima daryti išvadą, kad pagal savo pobūdį sumokėtas mokestis tampa įregistruotos transporto priemonės rinkos vertės dalimi. Praktiškai transporto priemonių, už kurias pardavimo metu buvo sumokamas mokestis, kaina buvo didesnė nei tų, už kurias mokestis pardavimo metu nemokamas, todėl mokesčių sumokėjęs mokesčių mokėtojas jį atgaudavo netiesiogiai nuo pardavimo kainos.
- 18 Taip pat atsižvelgdamas į Teisingumo Teismo sprendimą bylose C-192/95–C-218/95, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas mano, kad dėl to, kaip OUG Nr. 52/2017 buvo reglamentuota grąžinimo procedūra, yra ribojama galimybė gauti šį grąžinimą, todėl naudojimasis Sąjungos teisės suteiktomis teisėmis tampa neįmanomas arba pernelyg sudėtingas.
- 19 Pasak *Curtea de Apel Brașov* (Brašovo apeliacinis teismas), šią išvadą patvirtina pastarojo meto teisės aktų pokyčiai, visų pirma OUG Nr. 93/2022, kuriuo, panaikinus OUG Nr. 52/2017, nustatyta nauja grąžinimo procedūra, apimanti galimybę grąžinti mokesčių lizinguojamos transporto priemonės įgijėjui, jei mokesčių sumokėjo lizingo bendrovė.